

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَعَجِّلْ فَرَجَهُمْ

ادبیات فارسی

(بنویسیم)

پایه هشتم

دوره اول متوسطه پیش حرفه‌ای

1

بسم الله الرحمن الرحيم

فرایند تولید برنامه درسی مجموعه فعالیت‌های نظام‌مند و طرح‌ریزی شده‌ای است، که تلاش دارد ابعاد چهارگانه زیر نظام برنامه درسی (طراحی، تدوین، اجرا و ارزشیابی) را در یک فعالیت منسجم، هماهنگ با غایت و اهداف نظام تعلیم و تربیت رسمی سازماندهی نماید.

در تدوین محتوای کتب دانش‌آموزان با نیازهای ویژه که بخشی از فرایند برنامه‌ریزی درسی است، سعی شده تا ملاحظات ساحت‌های تربیتی حاکم بر فلسفه تعلیم و تربیت که ناظر بر رشد و توانمندی دانش‌آموزان برای درک و فهم دانش پایه و عمومی، کسب مهارت‌های دانش‌افزایی، به‌کارگیری شیوه تفکر علمی و منطقی، توان تفکر انتقادی، آمادگی جهت بروز خلاقیت و نوآوری و نیز کسب دانش، بینش و تفکر فناورانه برای بهبود کیفیت زندگی است، مورد توجه قرار گیرد. این محتوا با فراهم نمودن فرصت‌های مناسب برنامه درسی ضمن تأکید بر انعطاف در عین ثبات و همه‌جانبه‌نگری و توجه به هویت ویژه متریبان با نیازهای خاص، زمینه‌ساز دستیابی دانش‌آموزان به کسب شایستگی‌های لازم (توانمندی‌ها، مهارت‌ها) می‌باشد.

امید است این محتوا در تحقق اهداف مؤثر باشد و معلمان عزیز و گرامی با بهره‌گیری از این کتاب بتوانند فراگیران را در دستیابی به صلاحیت‌های فردی و اجتماعی یاری نمایند.

این کار بزرگ حاصل همکاری صمیمانه کارشناسان سازمان آموزش و پرورش کودکان استثنایی و گروه‌های تألیف کتاب‌های درسی می‌باشد، شایسته است از تلاش و مساعی این عزیزان و همکاران سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت متبوع که در مراحل چاپ و آماده‌سازی ما را یاری داده‌اند، تقدیر و تشکر نماییم.

در اینجا از همه همکاران و صاحب‌نظران درخواست می‌نمایم، تا نظرات و پیشنهادهای خود را در خصوص این محتوا به این سازمان منعکس نمایند.

معاون وزیر و رئیس سازمان
آموزش و پرورش استثنایی کشور

همکار گرامی

خدا را سپاس می‌گوییم که توانستیم کارتهای و تولید کتاب فارسی را براساس آخرین دستاوردهای آموزشی به انجام برسانیم، امیدواریم که ره آورد آموزش این کتاب‌ها بهبود رشد و اعتلای آموزش این گروه از دانش‌آموزان باشد و همت بلند شما افقهای تازه و روشنی را فرا روی ما بگشاید.

در استفاده از این کتاب که با ساخت، رویکردی نو تألیف شده است به نکات زیر توجه کنید:

۱- در کتاب به هر چهار مهارت زبانی (گوش دادن، سخن گفتن، خواندن و نوشتن) به یک میزان توجه شده است و به همین دلیل کتاب فارسی شامل دو کتاب بخوانیم و بنویسیم است و اهمیت هیچ یک کمتر از دیگری نیست بنابراین در تدریس هر دو کتاب توجه و دقت یکسان لازم است.

۲- در هر فصل دو درس گنجانده شده است. که ساختار حول موضوعات (تحمیدیه، نهادها، اخلاق فردی و اجتماعی، نام‌ها و یادها، سرزمین من، اطلاعات و ارتباطات و نیایش) شکل گرفته است.

۳- در هر درس فعالیت‌های مختلفی پیش‌بینی شده که عبارتند از: درک و دریافت، ببین و بگو، بگرد و پیدا کن، واژه‌آموزی، نکته، جمله‌سازی، فعالیت ویژه شامل: (لطیفه، جدول، چیستان و...)

۴- به منظور کمک به تقویت خط دانش‌آموزان و توانایی خوانانویسی توسط آنان در این کتاب از دو نوع خط استفاده شده است یکی خط خواندن و دیگری خط نوشتن. خط خواندن همان خطی است که بسیاری از کتاب‌های درسی با آن نوشته می‌شود و خط نوشتن خطی است که نوشتن تحریری را به دانش‌آموزان آموزش می‌دهد. برای نوشتن خط تحریری نیاز به آموزش جداگانه نیست. بلکه مبنای تمرین عملی دانش‌آموز و نمونه برداری از روی کتاب است. بنابراین ضرورتی برای برگزاری کلاس آموزش خط نیست.

۵- متن‌های روان‌خوانی که در بخش آخر هر فصل منظور شده است صرفاً برای تقویت مهارت خواندن دانش‌آموزان و به منظور تشویق ایجاد انگیزه برای مطالعه است بنابراین املاء و رونویسی، تمرین، پرسش امتحانی از این متن‌ها به عمل نمی‌آید.

۶- فعالیت کتاب بخوانیم فقط به منظور بحث و تبادل نظر گروهی و تقویت مهارت‌های شفاهی دانش‌آموزان است و نیاز به نوشتن پاسخ آنها در کتاب نیست.

۷- از همکاران محترم درخواست می‌شود قبل از تدریس کتاب، کتاب راهنمای معلم را به دقت مطالعه نمایند.

۸- لازم است دبیران گرامی، خانواده‌ها را با کتاب و روش‌های آموزش آن آشنا کنند تا هماهنگی آموزشی بین خانه و مدرسه ایجاد شود.

هم‌تم بدرقه راه کن ای طایر قدس

که دراز است ره مقصد و من نوسفرم

فهرست

درس اول :

۸ خدای بی همتا

درس دوم :

۱۰ بانک

درس سوم :

۱۴ زنگ ورزش

درس چهارم :

۲۰ امانت‌داری

درس پنجم :

۲۴ درخت صبور

درس هشتم :
محمد بن زکریای رازی ۲۸

درس هفتم :
پروین اعتصامی ۳۲

درس هشتم :
میهمانی بزرگ ۳۶

درس نهم :
کرمان ۴۰

درس دهم :
عضویت در کتابخانه ۴۳

درس یازدهم :
کانون ۴۶

سلام ، دوست خوبم

خدای بی همتا

۱- از روی هر کلمه دو بار بنویسید.

مطیع	لطف	قادر	بی همتا
.....			
.....			

۲- با کلمه های زیر جمله بسازید.

خدا :

آسمان :

مهربانی :

۳- کلمه های زیر را مرتب کنید و با آن ها یک جمله بسازید.

توأم - فقط - بنده - مطیع - و - من

.....

راه راستی - به - نشان بده - تو - را - من

.....

۴- مانند نمونه کلمه را در جمله قرار بدهید.

من فقط بنده تو هستم . (مطیع)

من فقط مطیع تو هستم .

خداوند بی همتا است . (بی مانند)

.....

خداوند قادر است . (توانا)

.....

۵- با شنیدن کلمه‌ی «تابستان» به یاد چه کلمه‌هایی می‌افتید؟ آن‌ها را بنویسید.

.....

.....

.....

حالا با کلمه‌هایی که نوشته‌اید ، چند جمله در مورد تابستان بنویسید.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

بانک

۱- جمله‌های زیر را با توجه به متن درس ادامه دهید.

مادر برای باز کردن حساب به کنار باجه

.....

.....

.....

۲- با کلمه‌های زیر جمله بسازید.

حقوق :

باجه :

قبض :

۳- کلمه‌های زیر را مرتب کنید و با آن‌ها جمله بسازید.

برعهده دارند - بانک‌ها - زیادی - وظایف

.....

شد - حساب پس انداز - صاحب - حسین

.....

۴- کلمه‌های زیر را در جدول پیدا کنید و رنگ بزنید.

ه	ج	ا	ب
ض	ب	ق	*
ق	و	ق	ح
ک	ن	ا	ب

بانک (رنگ قرمز)

باجه (رنگ زرد)

قبض (رنگ سبز)

حقوق (رنگ آبی)

۵- برای هر تصویر یک جمله بنویسید.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

۶- نقطه چین ها را کامل کن.

آب آب
آداب آداب

پُررنگ کن :

آب آب آداب آداب

مَندِ مَشرَق ، رَوی خَطِ زَمینِه ، بَنویس :

آب آب آداب آب

۷- با شنیدن کلمه‌ی بانک به یاد چه چیزهایی می‌افتید؟

.....

.....

۸- ضرب المثل مربوط به تصویر زیر را بنویسید.

.....

زنگ ورزش

۱- از متن درس سه کلمه پیدا کنید که یکی از حروف (ض) (ز) (ط) (ق) در آن‌ها به کار رفته و با هر کدام یک جمله بنویسید.

من به عضویت تیم ورزشی مدرسه در آمدم .	عضویت	ض
		ز
		ط
		ق

۲- با توجه به کلمات داده شده، جمله‌های زیر را کامل کنید.

(ورزش کردن - پارک‌های - تماشای)

- معلّم دید که مینا در گوشه ی حیاط به بچه‌ها نشسته است.
- تو می توانی با چاقی و کم تحرکی خودت را از بین ببری .
- در گوشه و کنار شهرهای ما زیبایی ساخته شده است.

۳- جمله‌های زیر را کامل کنید.

- من ورزش را برای آن دوست دارم که
- هدف از انجام دادن تمرین‌های ورزشی
- ورزش مورد علاقه‌ی من است ؛ زیرا
- خواب دیدم در مسابقه‌ی ورزشی مدرسه

۴- دسته بندی کنید.

کُشتی - فوتبال - بسکتبال - والیبال - شنا - دو - کاراته - پینگ پنگ

ورزش با توپ	ورزش بی توپ

۵- نقطه چین ها را کامل کن.

برابر
بزرگ
بزد
آبدار
پدر بزرگ کن :

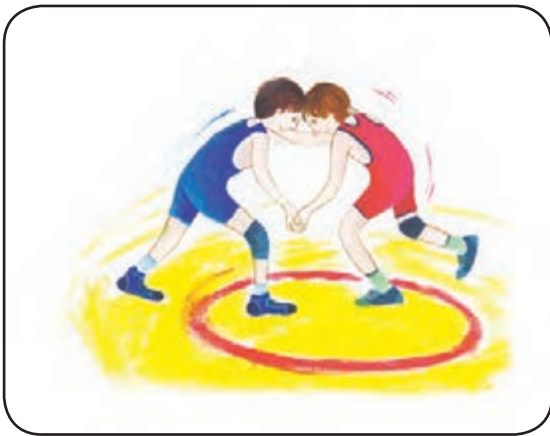
برابر بزد بد پدر آبدار برابر بزد آبدار

مانند سرشت بنویس :

برابر بزد بد پدر آبدار برابر آبدار بزد بزد

۶- با توجه به تصاویر زیر نام ورزش‌ها را بنویسید.

۷- با شنیدن نام ورزش، توپ، استخر به یاد چه چیزهایی می افتید؟ آن ها را بنویسید.

ورزش	توپ	استخر

سلام ، دوست امانت دار

امانت‌داری

۱- از روی پنج خط آخر درس ، یک‌بار بنویسید.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

۲- به تصاویر زیر با دقت نگاه کنید و تصاویر مخالف را به هم وصل کنید.

۳- مانند نمونه کلمه ها را کامل کنید.

خسیب..... < خسیس

خورا.....

مواظ.....

اما.....ت

زنگ تفری.....

۴- با کلمه های داده شده، جمله ی مناسب بنویسید.

بلند بلند :

نم نم :

آرام آرام :

۵- با شنیدن عبارت «زنگ تفریح» به یاد چه چیزهایی می افتید؟

.....

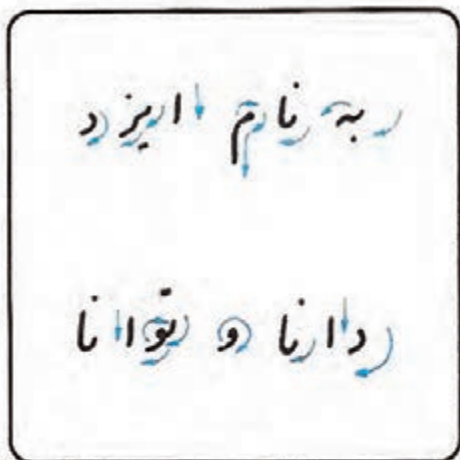
.....

.....

.....

.....

۶- نقطه چین‌ها را کامل کن.

به نام ایندانا
دانا و توانا

بزرگ کن :

سلام آوردن دانا و توانا

مانند سرمشق ، روی خط زمینه ، بنویس :

به نام ایندانا و توانا

درخت صبور

۱- از درس ، ده کلمه را انتخاب کنید و بنویسید.

.....	
.....	
.....	
.....	
.....	

۲- به تصویر نگاه کنید و حدس بزنید چه حیوانی از درخت آویزان است. درباره‌ی آن حیوان

دو سطر بنویسید.

.....
.....

۳- جاهای خالی را با کلمه‌های داده شده کامل کنید. (دوست - مهربانی - مواظبت)

- پدربزرگ مرد بسیار است .

- خدا کسانی را که از درختان نگهداری می‌کنند دارد.

- من از بچه‌های کوچک‌تر از خودم می‌کنم.

۴- به هر کلمه « بان » اضافه کنید و معنی آن را بنویسید.

..... = + دروازه

..... = + نگه

۵- جمله‌های زیر را مانند نمونه کامل کنید.

من	کتاب	می خوانم
تو	کتاب	
او	کتاب	
ما	کتاب	
شما	کتاب	
آنها	کتاب	

۶- نقطه چین‌ها را کامل کن.

نام نام
دام دام
بادام بادام

بزرگ کن :

نام نام نام نام نام

مانند سر مشق ، بنویس :

رام بام نام نام دام بادام

۷- «گر صبر کنی ز غوره حلوا سازی» یعنی چه؟ درباره‌ی آن چند خط بنویسید.

.....

.....

.....

.....

.....

سلام ، دوست پر تلاشم

محمد بن زکریای رازی

۱- از روی هر یک از کلمه‌های تازه‌ی درس دو بار بنویسید.

.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	

۲- کلمه‌های زیر را معنی کنید و مانند نمونه برای هر کدام یک جمله بنویسید.

مداوا = درمان < محمد بن زکریای رازی بیماران را مداوا می‌کرد.

..... < منع کرد =

..... < اصرار =

..... < ماهر =

۳- کلمه‌های زیر را مرتب کنید و با آن جمله بسازید.

ماده‌ای - است - الکل - ضد عفونی کننده .

.....

ماهری - پزشک - رازی - بود.

.....

۴- مانند نمونه بنویسید.

کتابم پیدا شد .

کتاب من پیدا شد.

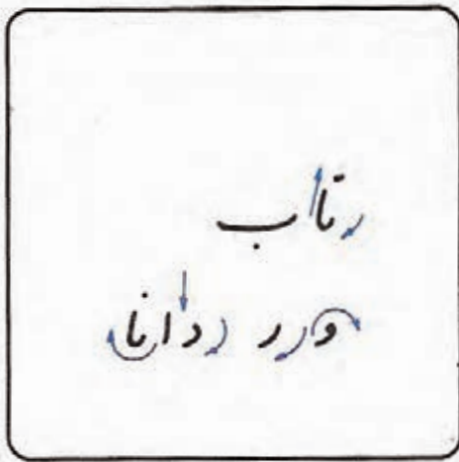
کتابت پیدا شد .

کتاب پیدا شد.

کتابش پیدا شد .

کتاب پیدا شد.

۵- نقطه چین ها را ، کامل کن :

رتاب
ورردانا

پررنگ کن :

داراب تاب رباب دانا باد

ماتد سرشق ، بنویس :

داراب تاب رباب دانا باد آذر باز آزاد

۶- پاسخ درست را در جدول بنویسید.

۱- رازی چه چیزی را کشف کرد؟

ا	ل	ک	ل
---	---	---	---

۲- رازی در چه رشته‌ای تحصیل کرد؟

--	--	--	--	--

۳- رازی برای آموختن علم پزشکی به کدام شهر رفت؟

--	--	--	--	--

۷- با شنیدن کلمه‌ی « پزشک » به یاد چه چیزهایی می‌افتید؟

.....

.....

.....

.....

پروین اعتصامی

۱- از شعر زیر یک بار بنویسید.

پرواز کُن و پریدن آموز	ای مُرغک خُرد ز آشیانه
در باغ و چمن چمیدن آموز	تا کی حرکات کودکانه

.....

.....

۲- جمله‌های زیر را با توجه به متن درس کامل کنید.

- پروین از سن هشت سالگی شروع به گفتن کرد.

- پروین اعتصامی یک زن مسلمان ایرانی بود.

۳- جمله‌های زیر را مرتب کنید و با آن جمله بسازید.

آمد - به - دنیا - شهر تبریز - در - پروین

.....

پدر - نویسنده - بود - پروین

.....

پروین - آرامگاه - در - شهر قم - است

.....

۴- جدول زیر را مانند نمونه کامل کنید.

جمله			
هرایرانی وطن خود را دوست دارد.	ایرانی	ی	ایران
		ی	پاکدامن
		ی	تبریز
		ی	صبور
		ی	دوست

۵- نقطه چین‌ها را کامل کن.

رتب تربیت
ترتیب تربیت
ادیب اذیت

رتب تربیت
ترتیب تربیت
ادیب اذیت
پررنگ کن :

رتب تربیت تربیت اذیت

کلمه مارا، مانند سرمشق بنویس :

رتب تربیت تربیت تربیت اذیت

۶- هم معنی کلمه‌های زیر را بنویسید.

هم معنی	کلمه
	آسان
	غمگین
	آغاز
	عفت

۷- با توجه به متن درس در مورد پروین اعتصامی چند جمله بنویسید.

.....

.....

.....

.....

.....

سلام، دوست مهربانم

میهمانی بزرگ

۱- از روی چهار خط آخر درس یک بار بنویسید.

.....

.....

.....

.....

.....

۲- با کلمه‌های زیر جمله‌ی مناسب بنویسید.

..... : افطار

..... : ماه رمضان

..... : روزه

..... : نیکوکار

۳- به سؤال‌های زیر جواب بدهید و هر حرف را در خانه‌ی مورد نظر بنویسید.

(۵)

(۴)

(۳)

(۲)

(۱)

الف) اولین حرف کلمه‌ی « مسجد » را در مربع دوم بگذارید.

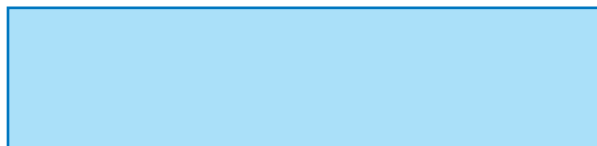
ب) دومین حرف کلمه‌ی « ورزش » را در مربع اول بگذارید.

پ) آخرین حرف کلمه‌ی « مهربان » را در مربع پنجم بگذارید.

ت) دومین حرف کلمه‌ی « وضو » را در مربع سوم بگذارید.

ث) دومین حرف کلمه‌ی « مادر » را در مربع چهارم بگذارید.

با کنار هم گذاشتن حروف خانه‌ها، کلمه‌ی بدست آمده را بنویسید.

۴- با کلمه‌های « چگونه و چه طور » جمله‌های زیر را تغییر دهید.

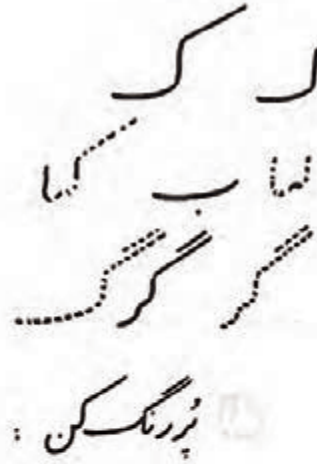
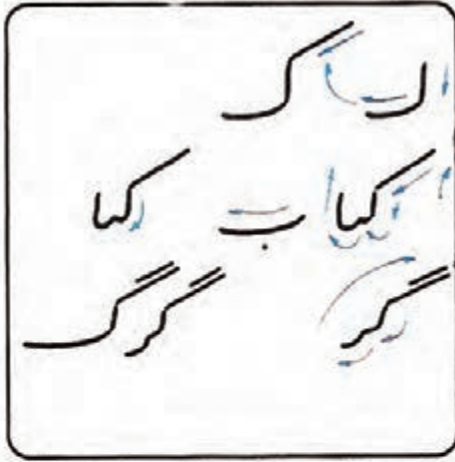
- از خدا تشکر می‌کنیم.

چگونه ؟

ما به دیگران احترام می‌گذاریم .

چه طور ؟

۵- نقطہ چین ہا را کامل کن.

اُردک زنگ زنگ کتاب گرگ پاکت ک

کلمہ ۴ را ، مانند سرشق ، بنویس :

اُردک زنگ زنگ کتاب گرگ پاکت ک

۶- با شنیدن کلمه‌ی « روزه » به یاد چه چیزهایی می‌افتید ؟

.....

.....

.....

.....

.....

.....

سلام، هم وطن

کرمان

۱- ده کلمه‌ی بی‌نقطه از متن درس پیدا کنید و بنویسید.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

۲- با توجه به کلمه‌های داده شده ، جمله‌های زیر را کامل کنید.

بادگیر - انبار یخ - کُلمپه

- از ما با چای و که یک نوع شیرینی کرمانی است پذیرایی کردند.
- در گذشته از برای خنک کردن هوای داخل ساختمان استفاده می‌کردند.
- اسم این بنای خشتی یخدان است . در قدیم این جا بوده است .

۳- کلمه‌های زیر را مرتب کنید و با آن جمله بسازید.

ارگ بم - است - همان - شهر قدیم بم

.....

انبار یخ - بوده است - این جا - در قدیم

.....

میدان گنجعلی خان - صُبح روز بعد - به - رفتیم .

.....

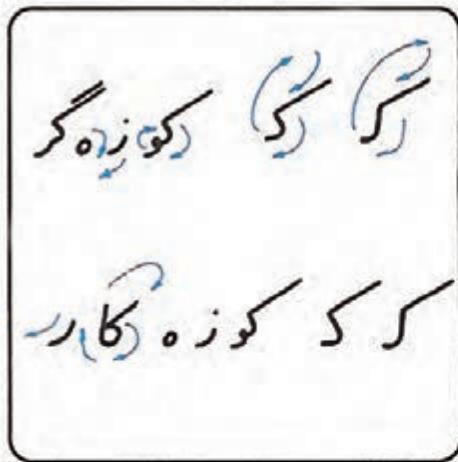
۴- با کلمه‌های زیر جمله بسازید.

..... بازار :

..... سفر :

..... غروب :

۵- نقطه چین ها را کامل کن.

ک ک ک ک ک
ک ک ک ک ک

پُرزنِ مکن :

مانند سر مشق، بنویس :

کک کوزہ۔ کار کار کوزہ۔ گر گویہ۔ رنگارنگ کار کا۔

۶- هم‌معنی کلمه‌های زیر را بنویسید.

مژده :

استقبال :

بنای خشتی :

۷- به نظر شما معنی «زیره به کرمان بردن» چیست؟

عضویت در کتابخانه

۱- پنج سطر آخر درس را بنویسید.

.....

.....

.....

.....

.....

۲- جمله‌های زیر را به دلخواه کامل کنید.

- کتاب‌ها می‌توانند سالم و تمیز باشند ، اگر
- کتاب بهترین دوست انسان است ؛ زیرا

۳- به آخر کلمات زیر « ات » اضافه کنید.

موجودات	ات	+	موجود
	ات	+	مطالعه
	ات	+	اطّلاع
	ات	+	تعطیل

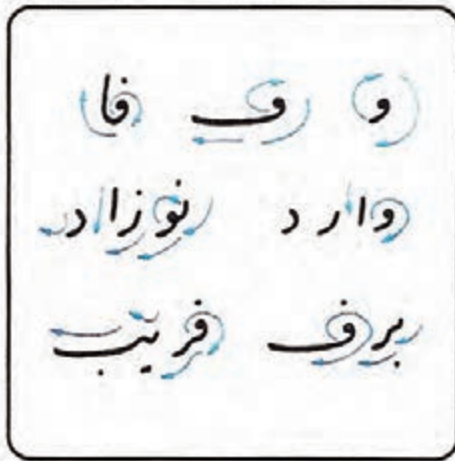
۴- با کلمه‌های زیر جمله بسازید.

..... کتابخانه :

..... عضویت :

..... امانت :

۵- نقطه چین‌ها را کامل کن.

و ف فا
و ا ر د
ب ر ف
پ ر ر ن گ ک ن :

ف فا وار د ا ر نو ز ا د و ف و ا ر د ب ر ف ف ر ب

مانند سرمشق بنویس :

و ف فا وار د نو ر نو ز ا د و ف و ا د ا ر ب ر ف ف ر ب

۶- این دو تصویر در سه چیز باهم فرق دارند. آن‌ها را پیدا کنید و بنویسید.

..... ۱-

..... ۲-

..... ۳-

۷- با شنیدن کلمه‌ی «کتابخانه» به یاد چه چیزهایی می‌افتید؟

کانون

۱- از روی چهار خط اوّل درس یک بار بنویسید.

.....

.....

.....

.....

۲- جمله‌های زیر را با توجّه به متن درس کامل کنید.

- ۱- من همیشه دوست داشتم
- ۲- مسؤل کانون در مورد کلاس‌های
- ۳- من پس از مشورت با مادرم در کلاس‌های

۳- حروف زیر را در جای مناسب بنویسید.

و - به - از - در - با

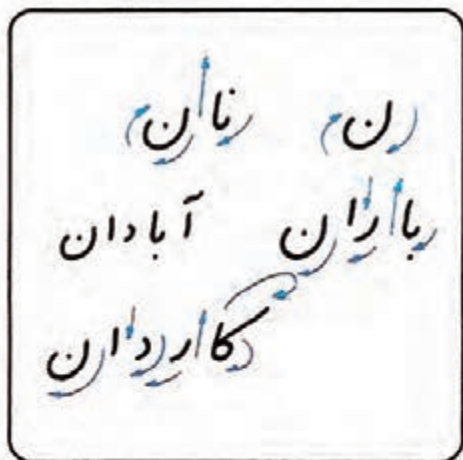
۱- روز بعد من مادرم کانون رفتیم و مسؤل کانون مورد

فعالیّت‌های آموزشی و هنری کانون سوالاتی پرسیدیم.

۲- من پس مشورت مادرم کلاس‌های سفالگری و نقاشی

ثبت نام کردم.

۴- نقطه چین‌ها را کامل کن.

ن ن
باران آبادان
سکار دوان
پژنگ کن :

ن ن ن باران آبادان آزادگان روان ایران

ماند سرشق ، بنویس :

ن ن ن باران آبادان آزادگان روان ایران

۵- مانند نمونه، جدول را کامل کنید .

خوش حال - بدی - ناراحت - دوست - خوبی - زیبا - دشمن - زشت

خوش حال	ناراحت

با شنیدن کلمه‌ی « کانون » به یاد چه چیزهایی می‌افتید ؟

.....

.....

.....

.....

.....

.....